

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Національного аерокосмічного
університету ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

19 квітня 2017 р., протокол № 13
наказ № 178 від 19.04.2017 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Економіка підприємства

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю 051 Економіка

Кваліфікація: Бакалавр з економіки галузі знань
соціальні та поведінкові науки

(із змінами, внесеними згідно із рішеннями:
вченої ради ХАІ протокол № 9 від 25.04.2018 р.
вченої ради ХАІ протокол № 9 від 20.03.2019 р.
науково-методичної ради (НМК) 3, протокол №1 від 31.08.2020р.
вченої ради ХАІ протокол № 9 від 28.04.2021 р.)

Освітня програма вводиться в дію
з «01» вересня 2021 р.

Ректор Національного
аерокосмічного університету
ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

М. В. Нечипорук
наказ № 178 від 29.04.2021 р.

Харків 2021 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму (ОПП) «Економіка підприємства» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» оновлено у зв'язку:

– із перерозподілом кредитів ЄКТС між компонентами освітньо-професійної програми й оновленням змісту її опису (затверджено рішенням вченої ради «ХАІ» протокол № 9 від 25.04.2018 р.);

– зі змінами відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» (наказ МОН № 1244 від 13.11.2018 р.) (затверджено рішенням вченої ради ХАІ протокол № 9 від 20.03.2019 р.);

– зі зміною Національної рамки кваліфікацій (Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020, № 519) (затверджено рішенням науково-методичної комісії 3 (НМК 3), протокол № 1 від 31.08.2020);

– із перерозподілом кредитів ЄКТС між компонентами освітньо-професійної програми й оновленням змісту її опису (затверджено рішенням вченої ради «ХАІ» протокол № 9 від 28.04.2021 р.).

Оновлення освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» проведено групою розробки та супроводу ОПП Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» у складі:

1. Керівник (гарант) освітньої програми	Давидова І. О.	– доктор економ. наук, професор, професор кафедри економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин
2. Члени групи:	Гавва В.М.	– канд. економ. наук, доцент, професор кафедри економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин
	Ревенко Д.С.	– канд. економ. наук, доцент, доцент кафедри економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

1	АТ «Райфайзен банк»	Зав. відділенням АТ «Райфайзен банк»
Сердюк А. М. |
|---|---------------------|--|

Ця програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

ВСТУП

Відповідно до ст. 1 «Основні терміни та їх визначення» Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами) освітня програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Освітня програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітня програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами), Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами), Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України 13.11.2018 р., № 1244) і встановлює:

- обсяг та термін навчання бакалаврів;
- загальні компетентності;
- фахові компетентності;
- програмні результати навчання;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньої програми;
- вимоги до змісту навчальних дисциплін.

Освітня програма використовується для:

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів студентів;
- формування робочих програм навчальних дисциплін, практик;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньої програми;
- внутрішнього і зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації бакалаврів за освітньою програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка».

Користувачі освітньої програми:

- здобувачі початкової вищої освіти, які навчаються в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»;
- науково-педагогічні працівники, які здійснюють підготовку бакалаврів за освітньою програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»;
- роботодавці для отримання інформації щодо академічного та професійного профілю випускників;
- компетентні фахівці з визнання документів про вищу освіту;
- приймальна комісія Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

Освітня програма поширюється на кафедри Університету, залучені для підготовки фахівців ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка».

1 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Освітня програма розроблена на основі таких нормативних документів і рекомендацій:

- 1.1 Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 (зі змінами).
- 1.2 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341.
- 1.3 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 № 266.
- 1.4 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 р. № 579.
- 1.5 Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р. № 327 (зі змінами).
- 1.6 Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, (наказ МОН України № 600 від 01.06.2017 р.) схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (зі змінами).
- 1.7 Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН № 1244 від 13.11.2018 р.).
- 1.8 Положення «Про організацію освітнього процесу» Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», затверджене вченою радою університету (зі змінами).
- 1.9 A Tuning Guide to Formulating Degree Programme Profiles Including Programme Competences and Programme Learning Outcomes. - Bilbao, Groningen and The Hague, 2010.
- 1.10 A TUNING-AHELO conceptual framework of expected/desired learning outcomes in engineering. OECD Education Working Papers, No. 60, OECD Publishing 2011. <http://dx.doi.org/10.1787/5kghtchn8mbn-en>.
- 1.11 Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М.Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.
- 1.12 Наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266».
- 1.13 Класифікація видів економічної діяльності: ДК 009:2010. – Чинний від 01.01.2012. – (Національний класифікатор України).
- 1.14 Класифікатор професій: ДК 003:2010. – Чинний від 01.11.2010. – (Національний класифікатор України).
- 1.15 Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / Авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А.В. Ставицький, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с.

**2 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», кафедра економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин National Aerospace University. ME Zhukovsky "Kharkiv Aviation Institute", Department of Economics, Marketing and International Economic Relations
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – бакалавр Кваліфікація - бакалавр з економіки галузі знань соціальні та поведінкові науки Degree of higher education – bachelor Qualification - Bachelor of Economics of Areas of knowledge Social and Behavioral Sciences
Офіційна назва освітньої програми	Економіка підприємства Economics of Enterprise
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, термін навчання 3 роки 10 місяців: – на базі повної загальної середньої освіти - 240 кредитів ЄКТС; – на базі освітнього ступеня молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст») – 240 кредитів ЄКТС. ХАІ визнає та перераховує: • не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста); • не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти.
Наявність акредитації	Сертифікат УД № 21008313, виданий 25.01.2019 р. відповідно до рішення АК 20.12.2016 р. протокол № 123 (наказ МОН України від 26.12.2016 № 1613) (на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 № 1565) Період акредитації: до 01 липня 2026 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності повної загальної середньої освіти та/або початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти (молодший бакалавр) та/або освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр та/або освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» у порядку, визначеному законодавством
Мова(и) викладання	Мовою викладання є державна мова. З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами.
Термін дії освітньої програми	Перегляд освітньої програми здійснюється не рідше ніж один раз на 5 років або за вимогою стейкхолдерів. З метою вдосконалення або модернізації гарант освітньої програми може вносити необхідні зміни або доповнення протягом цього терміну з урахуванням пропозицій різних груп стейкхолдерів.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису ОПП	https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/
2 – Мета освітньої програми	
Метою освітньої програми є формування комплексної системи підготовки фахівців з вищою освітою за першим (бакалаврським рівнем) у сфері економіки з інноваційним мисленням, систематизованими знаннями та передовими компетентностями з урахуванням потреб аерокосмічної галузі та машинобудування, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання на основі опанування системи загальних та фахових здібностей і компетентностей	

3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область	<p>Об'єкт вивчення та/або діяльності: закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук.</p> <p>Методи, методика та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології досліджень, розповсюдження, та презентацій результатів досліджень.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у професійній діяльності.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма для підготовки бакалаврів
Основний фокус освітньо-професійної програми (спеціалізації)	Акцент робиться на підготовку фахівців здатних до комплексної діяльності, що поєднує в собі підприємницькі, виробничі та маркетингові компоненти для різних потреб сучасних підприємств аерокосмічної, машинобудівної і суміжних галузей.
Особливості програми	Особливостями програми є поглиблене вивчення методів та засобів інформаційних технологій та економіко-математичного моделювання для аналізу і управління підприємствами, що функціонують на різних типах ринків з урахуванням потреб аерокосмічної галузі та машинобудування
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Робота за фахом відповідно до кваліфікації «бакалавр з економіки», який може займати наступні посади:</p> <p>412 Службовці, зайняті з цифровими даними</p> <p>4121 Реєстратори бухгалтерських даних</p> <p>4122 Статистики-обліковці та конторські службовці, що займаються фінансовими операціями</p> <p>413 Службовці, що займаються реєстрацією матеріальних цінностей та транспортуванням</p> <p>4131 Службовці на складах</p> <p>4132 Приймальники замовлень</p> <p>4133 Службовці з транспортних операцій</p>
Подальше навчання	Продовження навчання за програмою підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання і розвиток творчого мислення. Лекції, мультимедійні лекції, лекцій-діалоги, лекції дискусії, семінарські і практичні ситуаційні заняття, самостійна робота на основі підручників, конспектів лекцій, консультацій з викладачем.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100-бальною шкалою ЕКТС, національною 4-х бальною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано» і «не зараховано») шкалами. Види контролю: усні і письмові відповіді, тестування, модульні контрольні роботи, експрес-опитування, захист рефератів, контрольних і розрахункових робіт. Підсумковий контроль: складання письмових екзаменів, кваліфікаційна робота.

6 – Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.</p> <p>ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.</p> <p>СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.</p> <p>СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально- економічні процеси.</p> <p>СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p> <p>СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p>

7 - Програмні результати навчання

- ПРН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.
- ПРН2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.
- ПРН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.
- ПРН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.
- ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
- ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
- ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.
- ПРН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
- ПРН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
- ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
- ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
- ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
- ПРН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПРН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
- ПРН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.
- ПРН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
- ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
- ПРН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.
- ПРН20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.
- ПРН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
- ПРН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.
- ПРН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.
- ПРН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Кадрове забезпечення формується за рахунок науково-педагогічних працівників кафедри економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин, склад якої сформований з достатньої кількості докторів економічних наук, професорів, кандидатів економічних та технічних наук, доцентів, старших викладачів.</p> <p>До викладання навчальних дисциплін залучаються також науково-педагогічні працівники інших кафедр Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ».</p> <p>Науково-педагогічні працівники залучені до реалізації освітньої програми, відповідають вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. №1187 зі змінами).</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення відповідає вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. №1187 зі змінами) і забезпечує проведення всіх видів навчальних занять, що передбачені навчальним планом.</p> <p>Навчання проводиться в аудиторіях кафедри економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин, які входять до складу факультету програмної інженерії та бізнесу Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ».</p> <p>Усі лекційні, семінарські, практичні та лабораторні заняття з непрофільних предметів проводиться на базі аудиторного фонду та матеріально-технічної бази університету.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. №1187 зі змінами) включає в себе бібліотечні ресурси (https://library.khai.edu/), електронні навчальні ресурси, сайт Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ» (https://khai.edu/), на якому розмішена основна інформація щодо освітньої діяльності та освітньо-професійної програми.</p> <p>Дистанційне навчання здійснюється з використанням системи дистанційного навчання MENTOR (https://mentor.khai.edu/).</p>

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом ім. М. Є. Жуковського «ХАІ» і закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом ім. М. Є. Жуковського «ХАІ» і навчальними закладами вищої освіти країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних громадян здійснюється державною або англійською мовами. Якщо навчання здійснюється державною мовою, то у певних випадках може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами.

3. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

3.1. Перелік компонент ОП

Код КОП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма, підсумковий контроль
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК1	Інформатика	4	залік
ОК2	Політична економія	4	іспит
ОК3	Самоменеджмент	4	залік
ОК4	Математика для економістів (вища математика, теорія ймовірностей та математична статистика)	10	іспити
ОК5	Основи економіки бізнесу	6,5	залік
ОК6	Розвиток економічного світогляду	5,5	іспит
ОК7	Основи АКТ	3	залік
ОК8	Маркетинг	4	іспит
ОК9	Мікроекономіка	4	іспит
ОК10	Навчальна практика	3	залік
ОК11	Економіка підприємства	4	іспит
ОК12	Макроекономіка	4	іспит
ОК13	Менеджмент	4	іспит
ОК14	Статистика	4	іспит
ОК15	Фінанси	4	іспит
ОК16	Інформаційні технології в управлінні виробництвом та збутом продукції	5,5	залік
ОК17	Управління затратами	4,5	іспит
ОК18	Електронна комерція	5	залік
ОК19	Ознайомча практика	3	залік
ОК20	Економіка праці і соціально-трудові відносини	5	іспит
ОК21	Бухгалтерський облік	4	іспит
ОК22	Економіка підприємства (КР)	2	диф. залік
ОК23	Міжнародні економічні відносини	4	іспит
ОК24	Економічний аналіз	5	іспит
ОК25	Маркетинг (Курсова робота)	2	диф. залік
ОК26	Податки і фіскальна політика	4	залік
ОК27	Економетрика (поглиблений курс)	5,5	іспит
ОК28	Виробнича практика	3	залік
ОК29	Стратегія підприємства	5	іспит
ОК30	Логістика	4	іспит
ОК31	Економіко-математичні моделі в управлінні та економіці	5	залік
ОК32	Планування і контроль на підприємстві	4,5	іспит
ОК33	Інформаційні системи та технології за фаховим спрямуванням	4	залік
ОК34	Економічна діагностика	4	іспит
ОК35	Організація виробництва	4,5	іспит
ОК36	Стратегія підприємства (Курсова робота)	2	диф. залік
ОК37	Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків	4	іспит
ОК38	БЖД, охорона праці, екологія та цивільний захист	3	залік
ОК39	Економіка і організація інноваційної діяльності	3,5	іспит
ОК40	Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків (Курсова робота)	2	диф. залік
ОК41	Потенціал і розвиток підприємства	4	іспит
ОК42	Кваліфікаційна робота бакалавра	9	атестація
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		179	

Код КОП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма, підсумковий контроль
Вибіркові компоненти освітньої програми*			
Фізико-математичний блок			
ВК1	Математичний блок на вибір	5	іспит
Soft skills (гуманітарний блок)			
ВК2	Українські студії	3	залік
ВК3	Правова компетентність	3	залік
ВК4	Гуманітарна або економічна дисципліна за вибором	3	залік
ВК5	Формування системного наукового світогляду	3	залік
ВК6	Розвиток комунікацій	3	залік
Іноземна мова			
ВК7	Мовні компетентності (іноземна мова)	3	залік
ВК8	Мовні компетентності (іноземна мова)	3	диф. залік
Блок дисциплін професійного спрямування MINOR**			
ВК9	MINOR1	5	іспит
ВК10	MINOR2	5	іспит
ВК11	MINOR3	5	іспит
ВК12	MINOR4	5	іспит
Дисципліни індивідуального вибору***			
ВК13	Дисципліна індивідуального вибору 1	5	залік
ВК14	Дисципліна індивідуального вибору 2	5	залік
ВК15	Дисципліна індивідуального вибору 3	5	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		61	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

*Здобувач обирає одну дисципліну із запропонованих у переліках/блоках освітніх компонент ВК1 – ВК8, тим самим забезпечує опанування і поглиблення загальних компетентностей та результатів навчання, що направлені на здобуття соціальних навичок відповідно до вимог стандарту спеціальності. Перелік складових освітніх компонент ВК1 – ВК8 може збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

**Здобувач може обрати будь-який блок дисциплін професійного спрямування MINOR. Блоки дисциплін професійного спрямування MINOR можуть збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

*** Загальноуніверситетський блок, в якому дисципліни для вибору пропонують кафедри Університету або інші підрозділи відповідно до напрямів своєї діяльності або наукових напрямів/шкіл.

Здобувач, який зарахований на базі повної загальної середньої освіти, виконує освітньо-професійну програму в обсязі 240 кредитів ЄКТС.

Здобувач, який зарахований на базі освітнього ступеня молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»), виконує освітньо-професійну програму в обсязі 240 кредитів ЄКТС. При цьому ХАІ визнає та перезараховує не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра, молодшого спеціаліста.

Згідно з принципами компетентнісного підходу до здобуття вищої освіти перезарахування результатів раніше складених претендентом дисциплін відповідно до індивідуального навчального плану здійснюється за заявою претендента на підставі Положення «Про перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya/1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-poryadok-perezarahuvannya/>) шляхом порівняння: відповідності змісту дисципліни освітньо-професійної програми (ОПП); запланованих результатів навчання з відповідної дисципліни; загального обсягу у годинах і кредитах ЄКТС; форм підсумкового контролю тощо.

3.2 Формування компетентностей (спеціальних, фахових) та програмних результатів навчання обов'язкової компоненти

№ за/п	Код КОП	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента освітньої програми	Формування компетентностей		Програмні результати навчання
				Загальні	Спеціальні (фахові)	
1.	ОК1	Інформатика	<p>Мета: вивчення теоретичних основ і принципів побудови сучасних і перспективних обчислювальних машин, основ програмування, прикладних програмних систем, а також умінь орієнтуватися в комп'ютерних мережах, базова підготовка фахівців для ефективного використання сучасної комп'ютерної техніки в процесі розв'язку прикладних задач.</p> <p>Завдання: вивчення теоретичних основ інформатики та характеристик комп'ютерної техніки, архітектури, технологічного забезпечення комп'ютерних систем, алгоритмізації та програмування, систем оброблення економічної інформації, використання мережних технологій під час дослідження соціально-економічних систем та розв'язування задач фахового спрямування.</p>	ЗК4, ЗК6, ЗК7, ЗК9	СК7, СК10	ПРН12, ПРН19, ПРН23
2.	ОК2	Політична економія	<p>Мета: формування ґрунтовних знань про економічну систему суспільства, закони її функціонування і розвитку для розуміння чинників зародження, утвердження і напрямів розвитку сучасних соціально-економічних систем, їх спроможності задовольняти потреби людей.</p> <p>Завдання: на методологічних засадах цивілізаційної теорії розвитку суспільного виробництва – продуктивних сил і економічних відносин – сформулювати певний тип економічного мислення, економічну психологію та світогляд студентів, – забезпечити засвоєння ними знань та методів цивілізаційного, синергетичного та діалектичного аналізу економічного життя суспільства.</p>	ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК11	СК1, СК2, СК3, СК4, СК5, СК11, СК14	ПРН1, ПРН3, ПРН4, ПРН6, ПРН7, ПРН9, ПРН15, ПРН17, ПРН21
3.	ОК3	Самоменеджмент	<p>Мета: оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками з проблем самоствердження, самовдосконалення та самоконтролю для управління власним розвитком та розвитком співробітників, а також набуття лідерських якостей для забезпечення ефективного розвитку організації.</p> <p>Завдання: теоретична та практична підготовка студентів із питань: використання переваг самоменеджменту для організаційного та особистісного зростання; узгодження особистих та організаційних цілей; ефективного саморозвитку; ефективного управління робочим часом; розвинення навичок ефективного керівництва; підвищення особистої культури ділового життя; ефективного делегування повноважень; використання часу як ресурсу.</p>	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13	СК2	ПРН1, ПРН2, ПРН14, ПРН15, ПРН22, ПРН23, ПРН24
4.	ОК4	Математика для економістів (вища математика, теорія ймовірностей та математична статистика)	<p>Мета: формування у майбутніх спеціалістів базових математичних знань для розв'язування задач у професійній діяльності, розвиток аналітичного мислення та навичок моделювання соціально-економічних задач.</p> <p>Завдання: формуванні знань з основних розділів вищої математики та лінійного програмування; вивчення означень, теорем, правил; доведення основних теорем; формування умінь самостійного опрацювання математичної літератури; розвиток логічного і алгоритмічного мислення.</p>	ЗК3, ЗК4, ЗК5	СК6	ПРН8, ПРН13
5.	ОК5	Основи економіки бізнесу	<p>Мета: надання студентам базових знань з питань підприємницької діяльності, необхідних майбутнім спеціалістам для управління підприємствами, формування у студентів професійних навичок роботи в бізнесі, а також вибору системи оподаткування на мікроекономічному рівні.</p>	ЗК1, ЗК2, ЗК9, ЗК11, ЗК12, ЗК13	СК1, СК2, СК8, СК11, СК12, СК13, СК14	ПРН1, ПРН2, ПРН5, ПРН6, ПРН10,

№ за/п	Код КОП	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента освітньої програми	Формування компетентностей		Програмні результати
			Завдання: визначення сутності підприємництва, його ознак, принципів та функцій; опанування методикою заснування власної справи та її реєстрації; оцінка та вибір ефективних форм здійснення підприємницької діяльності; характеристика обмежень щодо здійснення підприємницької діяльності в умовах українського законодавства; оволодіння методиками розрахунку техніко-економічних показників діяльності підприємств та її економічної ефективності.			ПРН11, ПРН12, ПРН14, ПРН15, ПРН18, ПРН21, ПРН22, ПРН24
6.	OK6	Розвиток економічного світогляду	Мета: формування і розвиток економічного світогляду студента як майбутнього фахівця з економічних питань. Завдання: формування засад економічного мислення, засвоєння існуючої періодизації історії розвитку економіки, існуючих глобально-цивілізаційних підходів до вивчення розвитку економіки, особливостей розвитку економічної науки, усвідомлення економічної реальності.	ЗК2, ЗК5, ЗК8, ЗК9	СК1, СК3, СК4, СК5, СК11, СК14	ПРН1, ПРН3, ПРН4, ПРН6, ПРН7, ПРН15, ПРН17
7.	OK7	Основи АКТ	Мета: сформувати уяву про місце аерокосмічної техніки у народному господарстві; сформувати уявлення про виробництво та класифікацію об'єктів АКТ; формування уявлення про об'єктів АКТ як товару та інструменту з надання послуг. Завдання: формування уміння розрізняти об'єкти АКТ та їх основних частин; сформувати цілісне уявлення про життєвий цикл об'єктів АКТ; сформувати навички розрізняти та аналізувати послуги, що надаються за допомогою об'єктів АКТ.	ЗК8, ЗК9	СК7, СК10, СК14	ПРН6, ПРН10, ПРН14, ПРН21
8.	OK8	Маркетинг	Мета: формування сучасної системи поглядів та спеціальних знань у галузі маркетингу, набуття практичних навичок щодо просування товарів на ринку з урахуванням задоволення потреб споживачів та забезпечення ефективної діяльності підприємства. Завдання: ознайомлення студентів з відповідними поняттями, категоріями, системами та алгоритмами маркетингу; набуття практичних навичок вирішення маркетингових завдань та виконання відповідних функцій; виховання здатності до творчого пошуку напрямків та резервів удосконалення маркетингової діяльності економічних суб'єктів.	ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК8, ЗК9, ЗК11, ЗК12	СК1, СК4, СК8, СК10, СК11, СК12, СК13, СК14	ПРН2, ПРН5, ПРН6, ПРН15, ПРН16, ПРН22
9.	OK9	Мікроекономіка	Мета: сформувати у студентів ринково орієнтований економічний світогляд і ознайомити з методами прийняття господарських рішень за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання. Завдання: формування уміння планувати дослідження, організовувати збирання, обробку й аналіз економічної інформації, робити узагальнення й висновки, готувати пропозиції для прийняття рішень.	ЗК3, ЗК5	СК1, СК4, СК11, СК12, СК13, СК14	ПРН3, ПРН4, ПРН6, ПРН9, ПРН10, ПРН21
10.	OK10	Навчальна практика	Мета: оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці у галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у вищому навчальному закладі знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи у реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання і творчо їх застосовувати у практичній діяльності.	ЗК1, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК13	СК14	ПРН6, ПРН12, ПРН18, ПРН20, ПРН24

№ за/п	Код КОП	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента освітньої програми	Формування компетентностей		Програмні результати
			Завдання: забезпечити безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного і достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».			
11.	ОК11	Економіка підприємства	Мета: формування у студентів системи теоретичних знань, вмінь та навичок практичної роботи щодо методів організації ефективного господарювання на рівні підприємства; набуття теоретичних і практичних знань щодо вирішення конкретних економічних завдань, які дозволили б їм найкращим чином досягти економічних цілей підприємства одержання високих прибутків, вибір найбільш оптимальних рішень на перспективу. Завдання: вивчення теоретичних основ економіки підприємства й подальшого їх використання для забезпечення високої ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства. У зв'язку з цим студенти вивчають концепцію функціонування підприємства, його ресурсне забезпечення, витрати підприємства та фактори їх зниження, фінансові результати та ефективність діяльності підприємства	ЗК2, ЗК4, ЗК5, ЗК8, ЗК11	СК1, СК4, СК8, СК10, СК11, СК12, СК13, СК14	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН10, ПРН11, ПРН14, ПРН21
12.	ОК12	Макроекономіка	Мета: формування системи знань з теоретичної макроекономіки, які відображають сукупні результати економічної діяльності країни та теоретичний інструментарій ринкового і державного регулювання національної економіки. Завдання: вивчення ключових положень базових макроекономічних теорій, ринкових механізмів та механізмів макроекономічної політики щодо регулювання економіки, набуття умінь аналізувати результати функціонування національної економіки та оцінювати ефективність економічної політики держави.	ЗК2, ЗК5	СК1, СК3, СК4, СК5, СК9, СК12, СК14	ПРН3, ПРН4, ПРН6, ПРН7, ПРН9, ПРН21
13.	ОК13	Менеджмент	Мета: формування у студентів комплексу знань про загальні принципи, методи та функції управління підприємствами різних форм власності та галузей, необхідних для практичної роботи менеджера, і допомогти їм опанувати знання наукових основ управління організацією, формувати в них сучасний підхід до розв'язання як технічних, так і соціально-економічних проблем, а також набути вмінь і деяких навичок створення умов для творчої та ефективної роботи людей у трудовому колективі. Завдання: вивчення дисципліни полягає в набутті комплексу знань щодо вибору нових формі методів управління при створенні цілісної, ефективної та гнучкої системи управління організацією в умовах постійно змінюваного середовища.	ЗК4, ЗК5, ЗК12	СК8, СК9, СК11, СК12, СК13, СК14	ПРН4, ПРН5, ПРН16, ПРН21, ПРН23
14.	ОК14	Статистика	Мета: формування знань щодо методів збирання, оброблення та аналізу інформації стосовно соціально-економічних явищ і процесів. Завдання: вивчення методологічних засад організації статистичних спостережень, зокрема вибіркових, систематизація та узагальнення статистичних даних; логічне обґрунтування та алгоритм розрахунку різних за аналітичною функцією статистичних показників, зведених індексів і рейтингових оцінок; вивчення методів аналізу закономірностей розподілу, оцінювання варіації, диференціації та концентрації явищ і процесів; освоєння методів аналізу взаємозв'язків і оцінювання ефектів впливу факторів на варіацію і динаміку досліджуваних явищ; набуття вмінь застосовувати графічно-візуальні методи узагальнення та аналізу даних.	ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК11	СК6, СК7, СК9, СК12, СК13, СК14	ПРН5, ПРН8, ПРН11, ПРН13, ПРН16, ПРН19

№ за/п	Код КОП	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента освітньої програми	Формування компетентностей		Програмні результати
15.	ОК15	Фінанси	<p>Мета: формування системи теоретичних знань і практичних навичок про закономірності, що склалися в теперішній час у сфері фінансів держави, фінансів підприємницької діяльності, фінансів населення, грошових - кредитних відносин, розкриття шляхів використання цих відносин в практиці господарювання.</p> <p>Завдання: вивчення теоретичних основ і форм функціонування фінансів, оволодіння основними прийомами та методами, що використовуються для ефективного управління фінансовими ресурсами суспільства; висвітлення теоретичних основ функціонування в ринковій економіці таких економічних категорій як гроші, кредит, грошовий, фінансовий та валютний ринок, а також визначення на цій основі методологічних засад формування, розвитку та діяльності банківської, грошової, валютної та кредитної систем країни.</p>	3К4, 3К5, 3К8, 3К11	СК2, СК7, СК10, СК12, СК13	ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН10, ПРН16, ПРН18, ПРН21
16.	ОК16	Інформаційні технології в управлінні виробництвом та збутом продукції	<p>Мета: засвоєння знань щодо теоретичних і практичних основ інформаційної технології в економіці та управлінні, а також принципів організації роботи із спеціалізованими інструментальними пакетами MS EXCEL та MAPLE, які відповідають класичному застосуванню – автоматизації запроваджених робіт.</p> <p>Завдання: розглядання теоретичних і практичних основ інформаційних технологій в області економіки та управління, системне оцінювання економічної та управлінської інформації, прийняття економічно обґрунтованих рішень в аерокосмічній галузі.</p>	3К4, 3К6, 3К7, 3К8, 3К11	СК7, СК9	ПРН12, ПРН13, ПРН15, ПРН19, ПРН22
17.	ОК17	Управління затратами	<p>Мета: оволодіння методологією обліку, контролю й оптимізації рівня витрат на підприємстві та механізмів управління ними.</p> <p>Завдання: вивчення закономірностей формування витрат підприємства у операційній, фінансовій, комерційній діяльності.</p>	3К4, 3К5, 3К7, 3К11	СК7, СК8, СК9, СК11, СК12	ПРН4, ПРН7, ПРН10, ПРН13, ПРН19
18.	ОК18	Електронна комерція	<p>Мета: надання теоретичних і практичних знань щодо виконання ділових операцій та угод з використанням електронних засобів.</p> <p>Завдання: вивчення теоретичних і практичних засад електронної комерції, типів електронних платежів, методів захисту інформації, набуття вмінь оцінювати стан електронної торгівлі з метою створення стратегічних конкурентних переваг для організації.</p>	3К4, 3К6, 3К7, 3К8, 3К11	СК7, СК11	ПРН12, ПРН13, ПРН15, ПРН19, ПРН23
19.	ОК19	Ознайомча практика	<p>Мета: отримання й оформлення інформації, що дає загальне уявлення про місце проходження ознайомчої практики та об'єкту дослідження, розвитку навчально-дослідницьких умінь самостійного пошуку й відбору інформації, об'єкту й предмету.</p> <p>Завдання: характеристика організації як господарюючого суб'єкта; аналіз організаційної структури організації, функціональної області діяльності організації; аналіз корпоративних документів, що регламентують діяльність організації, функціональної області діяльності організації та конкретного структурного підрозділу; представлення зібраної інформації у вигляді звіту.</p>	3К1, 3К4, 3К5, 3К7, 3К10, 3К12, 3К13	СК2, СК10	ПРН1, ПРН10, ПРН12, ПРН13, ПРН18, ПРН20, ПРН24
20.	ОК20	Економіка праці і соціально-трудова відносини	<p>Мета: надання знань з теорії та практики регулювання трудових відносин на підприємстві.</p> <p>Завдання: вивчення методології і методики аналізу внутрішнього ринку праці, планування і аналізу системи трудових показників на підприємстві; набуття навичок розв'язування практичних завдань економіки праці.</p>	3К1, 3К2, 3К4, 3К5, 3К11	СК1, СК4, СК8, СК11, СК12	ПРН4, ПРН5, ПРН11, ПРН14, ПРН16,

№ за/п	Код КОП	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента освітньої програми	Формування компетентностей		Програмні результати
						ПРН21
21.	ОК21	Бухгалтерський облік	Мета: формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах. Завдання: вивчення методів раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів; набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.	ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК11	СК2, СК7, СК10, СК12, СК13, СК14	ПРН3, ПРН10, ПРН16, ПРН18
22.	ОК22	Економіка підприємства (КР)	Мета: формування і закріплення навичок виконання розрахунків техніко-економічних показників діяльності виробничих підприємств. Завдання: формування навичок проведення розрахунків техніко економічних показників діяльності підприємства.	ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК11	СК1, СК7, СК8, СК10, СК11, СК12, СК13, СК14	ПРН4, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН13, ПРН16, ПРН20
23.	ОК23	Міжнародні економічні відносини	Мета: забезпечення професійної підготовки студентів за спеціальністю “Міжнародні економічні відносини” і полягає у формуванні у майбутніх фахівців системи спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин на основі вивчення закономірностей взаємодії національних економік та міжнародних економічних організацій у сферах міжнародного обміну товарами, руху факторів виробництва та формування міжнародної економічної політики держав в сучасних умовах глобалізації. Завдання: формування у майбутніх фахівців системи знань про основні форми МЄВ (міжнародну торгівлю, міжнародний рух капіталів, валютно-фінансові та кредитні відносини, науково-технологічний обмін, міжнародну міграцію робочої сили тощо), сучасні форми активізації МЄВ (вільні економічні зони, транснаціональні корпорації); визначення місця і ролі України в міжнародних економічних відносинах, перспективи участі країни в світогосподарських зв'язках.	ЗК2, ЗК4, ЗК8, ЗК11	СК1, СК2, СК3, СК5, СК9, СК12, СК13, СК14	ПРН3, ПРН5, ПРН7, ПРН9, ПРН13, ПРН16, ПРН17
24.	ОК24	Економічний аналіз	Мета: засвоєння знань щодо системного оцінювання діяльності організацій, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Завдання: вивчення сучасних методик економічного аналізу із застосуванням математичних і статистичних прийомів та методів	ЗК4, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11	СК1, СК4, СК6, СК7, СК9, СК10, СК12, СК13, СК14	ПРН5, ПРН8, ПРН15, ПРН16, ПРН19, ПРН21
25.	ОК25	Маркетинг (Курсова робота)	Мета: формування і закріплення навичок виконання розрахунків щодо конкретних маркетингових завдань; формування вмінь творчого пошуку резервів удосконалення маркетингової діяльності підприємства. показників діяльності підприємств. Завдання: проведення розрахунків щодо конкретних маркетингових завдань; пошуку резервів задля удосконалення маркетингової діяльності підприємства та доцільності впровадження запропонованих заходів.	ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК11	СК1, СК4, СК7, СК8, СК11, СК12, СК14	ПРН12, ПРН13, ПРН16, ПРН20

№ за/п	Код КОП	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента освітньої програми	Формування компетентностей		Програмні результати
26.	ОК26	Податки і фіскальна політика	<p>Мета: сприяння підготовці кваліфікованих фахівців, що володіють системою знань з теорії та практики оподаткування і фіскальної політики, розуміння мотивів поведінки суб'єктів держави на різних стадіях економічного розвитку, отримання знань стосовно теорії та практики оподаткування та податкового регулювання, формування та використання доходів бюджетів, організації проведення державних закупівель та тендерів, фінансового та податкового менеджменту.</p> <p>Завдання: вивчити теоретико-організаційні основи фіскальної політики держави; ознайомитися з науковими дискусіями стосовно змісту та напрямів проведення фіскальної політики; сформувати систему знань про процес акумулювання та витрачання фінансових ресурсів держави; оцінювання ефективності використання категорій фіскальної політики.</p>	3К1, 3К4, 3К5, 3К11	СК1, СК2, СК5, СК8, СК10, СК12	ПРН1, ПРН5, ПРН11, ПРН13, ПРН16, ПРН18
27.	ОК27	Економетрика (поглиблений курс)	<p>Мета: формування системи знань з методології та інструментарію побудови і використання різних типів економіко-математичних моделей.</p> <p>Завдання: вивчення основних принципів та інструментарію постановки задач, побудови економіко-математичних моделей, методів їх розв'язування та аналізу з метою використання в економіці.</p>	3К4, 3К7, 3К8, 3К10, 3К11	СК1, СК4, СК6, СК7, СК9	ПРН5, ПРН8, ПРН13, ПРН16, ПРН19, ПРН21
28.	ОК28	Виробнича практика	<p>Мета: поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення певного циклу теоретичних дисциплін, практичних навичок, ознайомлення безпосередньо в установі, організації, на підприємстві з організаційним процесом і технологічним циклом виробництва товарів, відпрацювання вмінь і навичок з спеціальності.</p> <p>Завдання: закріпити теоретичні знання із дисциплін та курсів, вивчених студентами за увесь період навчання; зібрати інформацію про діяльність підприємства, його історію, сучасний стан та пріоритети на майбутнє; використати теоретичні знання для проведення аналізу діяльності обраного підприємства за допомогою різних методів дослідження; на основі зібраної та проаналізованої інформації сформувати звіт, включаючи у нього перелік відповідей на питання, поданих у плані.</p>	3К1, 3К2, 3К5, 3К7, 3К8, 3К9, 3К10, 3К11, 3К12, 3К13	СК1, СК2, СК7, СК8, СК10, СК13	ПРН1, ПРН12, ПРН13, ПРН16, ПРН17, ПРН18, ПРН20, ПРН23, ПРН24
29.	ОК29	Стратегія підприємства	<p>Мета: засвоєння теоретичних засад стратегічного планування, оволодіння навичками та інструментарієм стратегічного аналізу і формування стратегій підприємства.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальна характеристика досліджуваного підприємства та його ринку; - аналіз макроекономічного оточення підприємства; - аналіз галузевого оточення підприємства та аналіз ринку; - аналіз сильних та слабких сторін, можливостей та загроз; - формування стратегічного плану підприємства. 	3К3, 3К10, 3К11	СК1, СК4, СК5, СК6, СК8, СК9, СК12, СК13, СК14	ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН10, ПРН13, ПРН16, ПРН17
30.	ОК30	Логістика	<p>Мета: надання знань про сутність, методи і правила логістики як інструменту ринкової економіки.</p> <p>Завдання: вивчення теорії та практики управління матеріальними потоками; набуття вмінь оптимізації матеріальних потоків; скорочення витрат підприємств на переміщення виробничих ресурсів.</p>	3К11	СК12, СК13, СК14	ПРН10, ПРН12, ПРН13, ПРН14

№ за/п	Код КОП	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента освітньої програми	Формування компетентностей		Програмні результати
31.	ОК31	Економіко-математичні моделі в управлінні та економіці	Мета: формування теоретичних та практичних навиків економіко-математичного моделювання, аналіз економіко-математичних моделей і їхнє використання для прийняття економічних рішень на всіх рівнях управління організацією. Завдання: створення економіко-математичного моделей, які розроблюються на основі застосування апарата математичних методів з метою прогнозування й виконання різноманітних аналітичних розрахунків в області економічної й управлінської діяльності.	ЗК3, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11	СК1, СК4, СК6, СК7, СК9, СК13, СК14	ПРН5, ПРН8, ПРН16, ПРН19, ПРН21
32.	ОК32	Планування і контроль на підприємстві	Мета: формування у студентів системи знань з методології розроблення перспективних і поточних планів у діяльності підприємства та контролю їх виконання Завдання: опанування форм, методів і процесу планування і контролю; вивчення структури і технології розроблення типових планів щодо економічного і соціального розвитку підприємства, складу показників і методики їх розрахунку, оптимізації виробничої програми.	ЗК3, ЗК4, ЗК11	СК1, СК4, СК6, СК8, СК9, СК11, СК12, СК13, СК14	ПРН4, ПРН5, ПРН10, ПРН15, ПРН16, ПРН17, ПРН22
33.	ОК33	Інформаційні системи та технології за фаховим спрямуванням	Мета: формування системи теоретичних і практичних знань з основ створення та функціонування інформаційних систем і технологій, їх використання в управлінні соціально-економічними системами. Завдання: вивчення теорії економічної інформації, структури та етапів побудови інформаційних систем і технологій в економіці; набуття навичок і вмінь розробляти, аналізувати та адаптувати інформаційні системи, програмні продукти, інформаційні засоби і технології.	ЗК4, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9	СК7, СК11	ПРН5, ПРН10, ПРН13, ПРН19, ПРН23
34.	ОК34	Економічна діагностика	Мета: формування системи знань, вмінь та навичок щодо використання методичного апарату економічного діагностування для визначення стану підприємства. Ця сфера професійних робіт фахівця набуває особливого значення у період системних трансформацій економіки України. Завдання: поглиблення знань студентів в галузі економіки та управління економічними процесами; розвиток аналітичних здібностей; формування практичних навичок управління; формування у студентів сучасного економічного мислення.	ЗК3, ЗК7, ЗК8, ЗК11	СК1, СК4, СК6, СК7, СК9, СК11, СК12, СК13, СК14	ПРН4, ПРН5, ПРН8, ПРН13, ПРН15, ПРН16, ПРН21
35.	ОК35	Організація виробництва	Мета: формування системи теоретичних та прикладних знань з раціональної організації та напрямків підвищення результативності виробничих систем промислового підприємства Завдання: вивчення теорії та практики організації виробництва; набуття навичок аналізу процесів, що відбуваються у виробництві, закріплення вмінь самостійного виконання техніко-економічних розрахунків та обґрунтування параметрів раціональної організації виробничих систем.	ЗК4, ЗК5, ЗК8, ЗК11	СК4, СК8, СК12, СК13, СК14	ПРН4, ПРН10, ПРН11, ПРН16
36.	ОК36	Стратегія підприємства (Курсова робота)	Мета: виконання розрахунків в ході розробки стратегії розвитку підприємства. Завдання: оцінити зовнішнє середовище підприємства; провести аналіз стратегічного потенціалу підприємства та декомпозицію корпоративної стратегії підприємства; дати загальну характеристику його функціональної стратегії.	ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК8, ЗК9, ЗК10, ЗК11	СК1, СК4, СК5, СК8, СК9, СК10, СК11, СК13, СК14	ПРН10, ПРН12, ПРН16, ПРН17, ПРН20

№ за/п	Код КОП	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента освітньої програми	Формування компетентностей		Програмні результати
37.	ОК37	Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків	<p>Мета: формування знань і навичок стосовно економічного обґрунтування господарських рішень з різним ступенем невизначеності та ризику, оволодіння методологією розрахунків для практичної діяльності як фахівців з економіки підприємства.</p> <p>Завдання: розглянути методологічні та методичні основи підготовки господарських рішень; розглянути методики економічного обґрунтування господарських рішень і оцінювання їх економічної ефективності та особливості обґрунтування господарських рішень за умов невизначеності та ризику.</p>	ЗК3, ЗК10, ЗК11	СК1, СК4, СК5, СК6, СК9, СК11, СК12, СК13, СК14	ПРН3, ПРН5, ПРН15, ПРН16, ПРН17, ПРН21, ПРН22
38.	ОК38	БЖД, охорона праці, екологія та цивільний захист	<p>Мета: набуття студентом компетенції, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку. Оволодіння цим курсом повинне виробити у студентів уявлення про теоретичні та наукові основи забезпечення індивідуальної та колективної безпеки життєдіяльності.</p> <p>Завдання: опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийняттого ризику.</p>	ЗК1, ЗК2, ЗК11, ЗК12, ЗК13	СК2, СК10	ПРН2, ПРН18, ПРН24
39.	ОК39	Економіка і організація інноваційної діяльності	<p>Мета: засвоєння знань щодо інноваційної спрямованості стратегії й тактики розвитку виробництва, інноваційної політики фірми, принципів і чинників її розвитку, форм інновацій, методів та інструментарію їх створення і способів реалізації.</p> <p>Завдання: вивчення інноваційних процесів, методологічних основ побудови системи менеджменту інновацій, принципів державного регулювання і розробки інноваційної політики, опанування практичних методів стратегічного управління інноваціями, методів маркетингу, організації, планування і фінансування інноваційної діяльності на підприємствах.</p>	ЗК9, ЗК11	СК8, СК11, СК12, СК14	ПРН4, ПРН10, ПРН15, ПРН16, ПРН19, ПРН21, ПРН22, ПРН23
40.	ОК40	Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків (Курсова робота)	<p>Мета: виконання курсової роботи на тему «Економічне обґрунтування рішення про доцільність інвестування проекту».</p> <p>Завдання: здійснювати аналіз, ідентифікацію та оцінювання ризику, використовуючи комп'ютерну техніку та програмно-математичні комплекси; оцінювати ефективність капіталовкладень, інвестицій та господарських рішень; аналізувати показники для пошуку і розробки найкращих управлінських рішень в умовах ризику; зробити висновок про економічну доцільність впровадження запропонованих господарських рішень.</p>	ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11	СК1, СК4, СК5, СК6, СК8, СК9, СК10, СК13, СК14	ПРН4, ПРН5, ПРН13, ПРН15, ПРН16, ПРН17, ПРН20, ПРН22
41.	ОК41	Потенціал і розвиток підприємства	<p>Мета: засвоєння понятійного апарату, методології і прикладного інструментарію оцінювання ринкової вартості потенціалу підприємства та його структурних елементів; набуття знань про закономірності, принципи та особливості формування, розвитку, конкурентоспроможності потенціалу підприємства як збалансованого інтегрованого утворення.</p>	ЗК11	СК1, СК8, СК11, СК12, СК13, СК14	ПРН3, ПРН4, ПРН10, ПРН15, ПРН16,

№ за/п	Код КОП	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента освітньої програми	Формування компетентностей		Програмні результати
			Завдання: оволодіти новітніми засобами ефективного формування потенціалу підприємства, забезпечення його конкурентоспроможності; знаннями і практичними навичками оцінної діяльності як складової управління розвитком потенціалу підприємства.			ПРН22
42.	ОК42	Кваліфікаційна робота бакалавра	Мета: поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих в процесі вивчення певного циклу теоретичних дисциплін, практичних навичок, відпрацювання вмінь і навичок з спеціальності. Завдання: закріпити теоретичні знання із дисциплін, вивчених за увесь період навчання; на основі зібраної та проаналізованої в ході переддипломної практики інформації підготувати дипломну роботу бакалавра, в якій запропонувати й обґрунтувати заходи щодо покращання досягнутих показників діяльності підприємства, впровадження яких дозволить позитивно вплинути на кінцеві результати діяльності підприємства.	ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК12	СК1, СК2, СК3, СК4, СК5, СК6, СК7, СК8, СК9, СК10, СК11, СК12, СК13, СК14	ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10, ПРН12, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН17, ПРН18, ПРН19, ПРН20, ПРН21, ПРН22, ПРН23

Вибіркові компоненти, їх зміст, формування компетентностей (загальних, спеціальних (фахових)) та визначення програмних результатів навчання представлено у робочих програмах дисциплін та/або силабусах на сайті в розділі «Короткий опис, структура і освітні компоненти освітніх програм і компонентів бакалаврів» освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» спеціальності 051 «Економіка» (<https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/ekonomika-pidpriemstva1/>).

3.3 Структурно-логічна схема ОП

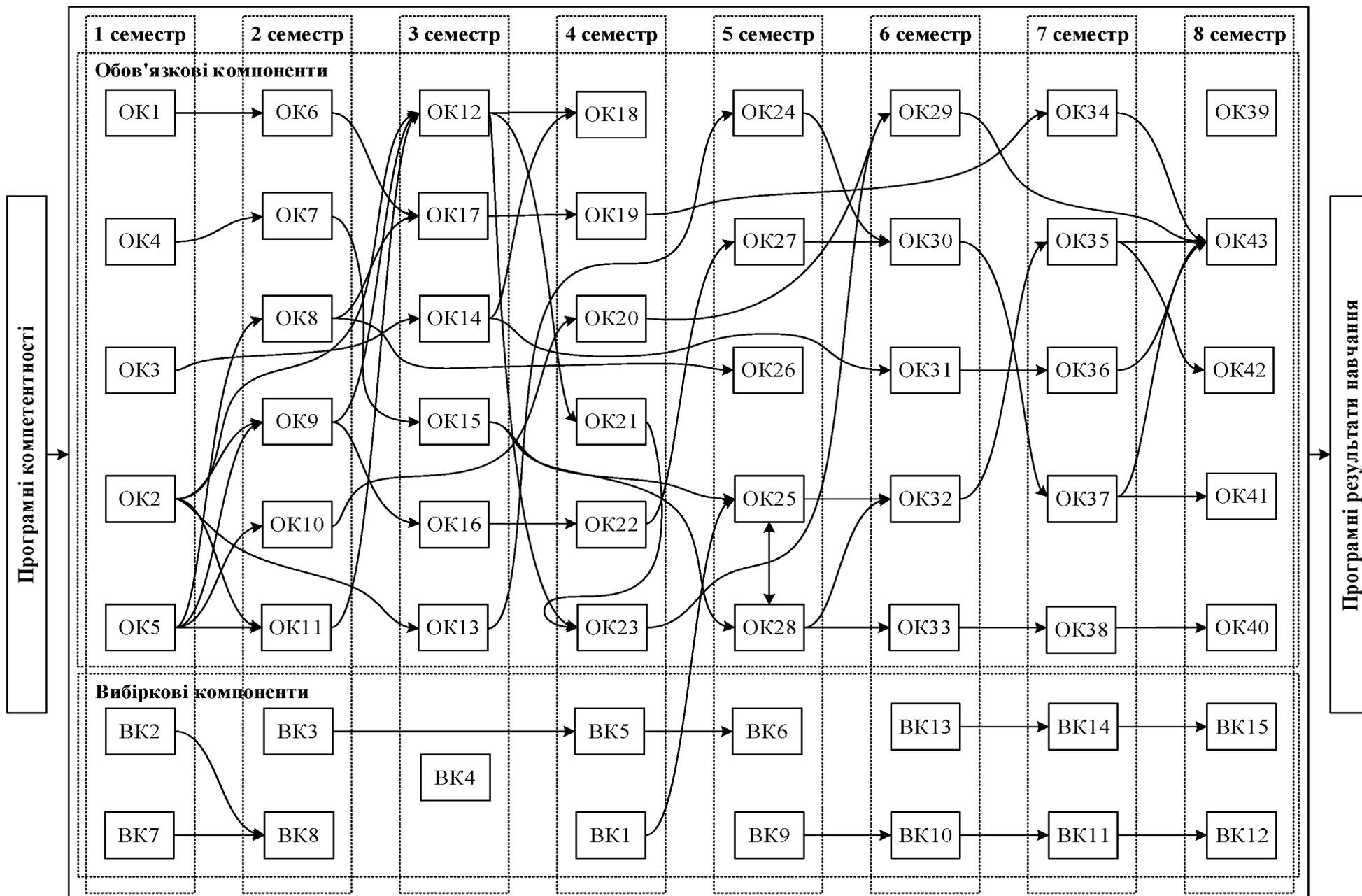
Структурно-логічна схема (додаток А) освітньої програми відображає послідовність вивчення її компонент, як обов'язкових, так і вибіркових. Здобувачем вищої освіти обирається індивідуальна траєкторія навчання яка реалізується через обирання вибіркових компонент згідно Положення «Про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін».

4. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускника освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» спеціальності 051 Економіка проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи бакалавра і завершується видачею документу встановленого зразку про присудження йому ступеня бакалавр з економіки галузі знань соціальні та поведінкові науки.

Атестація здійснюється атестаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Додаток А
СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

<p>Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»</p>	<p>Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства», галузі знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ступеня вищої освіти – бакалавр, кваліфікація – бакалавр з економіки</p>	<p>ID – 693 Стор. 1 Всього сторінок 3</p>
---	---	---

ЛИСТ ОБЛІКУ ВНЕСЕННЯ ЗМІН

Номер зміни	Дата введення в дію	Пояснення до змін
1.	2 вересня 2024 р.	<p>Затвердити зміни до освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів усіх курсів та форм навчання, які на ній навчаються. (Додаток А). Підстава: 1) Наказ МОН України від 13.06.2024 № 842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти»; 2) Рішення галузевої навчально-методичної комісії № 3 (протокол №1 від 30.08.2024).</p>
2.	12 січня 2026 р.	<p>Затвердити зміни у складі групи забезпечення освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у зв'язку зі зміною науково-педагогічного персоналу кафедри економіки та публічного управління. (Додаток Б). Підстава: 1) Положення про організацію освітнього процесу (п.8.2); 2) Положення про розроблення та модернізацію освітніх програм (п.5.1). 3) Рішення засідання кафедри економіки та публічного управління (протокол № 7 від 08.01.2026 р.).</p>

<p>Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»</p>	<p>Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства», галузі знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ступеня вищої освіти – бакалавр, кваліфікація – бакалавр з економіки</p>	<p>ID – 693 Стор. 2 Всього сторінок 3</p>
---	---	---

ДОДАТОК А

Затверджені зміни у

освітньо-професійній програмі «Економіка підприємства» спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти викладено у такій редакції:

2 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка»

Позицію «Загальні компетентності» пункту 6 – Програмні компетентності доповнити ЗК14 такого змісту:

ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

5 МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Ввести до всіх компонент освітньо-професійній програмі «Економіка підприємства» спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, для здобувачів усіх курсів та форм навчання, які на ній навчаються загальну компетентність ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.

<p>Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»</p>	<p>Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства», галузі знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ступеня вищої освіти – бакалавр, кваліфікація – бакалавр з економіки</p>	<p>ID – 693 Стор. 3 Всього сторінок 3</p>
---	---	---

ДОДАТОК Б

Затверджені зміни у

освітньо-професійній програмі «Економіка підприємства»
спеціальності 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

викладено у такій редакції:

ПЕРЕДМОВА

Ввести зміни в групу забезпечення ОПІ та вважати:

1	Гарант освітньої програми:	Лариса
ФІЛПКОВСЬКА	– кандидатка технічних наук, доцентка, доцентка кафедри економіки та публічного управління
2	Члени групи:	Ірина
ДАВИДОВА	– докторка економічних наук, професорка, професорка кафедри економіки та публічного управління
3		Даніїл
РЕВЕНКО	– доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки та публічного управління